810/08

Den 17. december 2008 blev i sag nr. 74.463:

xxxxxx xxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at udbetale helbredsbetingede ydelser efter en anmeldt høreskade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at klagerens generelle erhvervsevne var varigt nedsat med mindst halvdelen inden hans overgang til hvilende medlemskab den 1/1 2000.

Klageren, der er født i 1946, indtrådte i pensionsordningen den 1/3 1993.

Af en af selskabet til klageren fremsendt skrivelse af 22/4 1999 fremgår bl.a.:

> "**Der betales ikke længere bidrag til din Arbejdsmarkedspension**
> Din arbejdsgiver …
>
> har sidst indbetalt pensionsbidrag for perioden fra 14. december 1998 til 25. december 1998. Vi går derfor ud fra, at du er fratrådt din stilling.
>
> **Sådan er du dækket i fremtiden.**
> Når du er fratrådt, er du bidragsfrit dækket. Det vil sige, at du bevarer din ret til ydelser - herunder invalidesum og dødsfaldssum, selv om der ikke indbetales til ordningen. Du kan højst være bidragsfrit dækket i 12 måneder.

Når perioden med bidragsfri dækning ophører, kan du selv indbetale. Vi kontakter dig i god tid inden og giver nærmere besked.

Selv om du er fratrådt, kan du selv fortsætte med at indbetale pensionsbidrag til Industriens Pension. Du skal som udgangspunkt betale, hvad der svarer til pensionsbidraget, da du var i arbejde, men et mindre beløb kan aftales. Ring til os og hør, hvorfor det er en god ide."

Den 28/12 1999 tilskrev selskabet på ny klageren. Af denne skrivelse fremgår bl.a.:

"**Din Bidragsfri dækning ophører**

I vores brev af 22.04.1999 meddelte vi dig, at du var bidragsfrit dækket. Den bidragsfri dækning ophører den 31.12.1999.

Du bliver hvilende medlem
Fra 01.01.2000 bliver du hvilende medlem. Det betyder, at du ikke længere har ret til invalidesum og dødsfaldssum. Du har fortsat ret til Arbejdsmarkedspensionens øvrige ydelser som beskrevet i dit pensionsbevis.

Ydelserne bliver fremover beregnet på baggrund af de indbetalte pensionsbidrag. Ydelserne bliver derfor nedsat, da der ikke mere indbetales pensionsbidrag. Din nye dækning vil fremgå af din næste pensionsoversigt. Som hvilende medlem modtager du pensions- og kontooversigt hvert 5. år, begyndende med oversigten for dette år.

Du kan bevare dit medlemskab og retten til invalidesum og dødsfaldssum
Ønsker du at bevare denne ret, skal du inden 8 dage meddele os, at du selv vil indbetale pensionsbidrag. På vedlagte bilag kan du læse, hvad du skal gøre."

Ifølge selskabet tog klageren ikke imod tilbudet om at blive selvbetaler. Han overgik derfor til hvilende medlemskab pr. 1/1 2000.

Ultimo september 2007 ansøgte klageren om helbredsbetingede ydelser fra selskabet. Vedlagt ansøgningen modtog selskabet uddrag af afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen, hvoraf det fremgår, at klageren den 18/9 2007 fik anerkendt en støjbetinget hørenedsættelse som en arbejdsskade.

Selskabet rettede herefter to gange henvendelse til klagerens kommune med henblik på at få tilsendt de kommunale akter. Begge gange meddelte kommunen telefonisk, at den ikke havde nogen social sag vedrørende klageren, og at der følgelig ikke var nogen kommunale sagsakter.

Til brug for sagens behandling modtog selskabet efterfølgende diverse lægelige akter samt den fulde afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

Af journaludskrift fra øre-/næse-/halslæge N.B. fremgår bl.a.:

"10-06-2002
Smerter i venstre øre.
Objektivt
Venstresidig otomykose.
Meche.
Igen i morgen.
…
11-06-2002
Det går godt med øret.
Objektivt:
Pæne forhold.
Aud. viser norm. hørelse op til 200 Hz efter udtalt støjdip ned til 90 dB.
Norm. tymp.
Konklusion:
Velbehandlet otomykose. Recidiverer generne, møder pt. igen.
Arbejder som smed. Har pådraget sig mod. støjskade. Det er for tidligt med HA. [høreapparat].
Anmeldelse til Arbejdsskadestyrelsen er drøftet.
…
20-06-2002
Recidiv af venstresidige gener.
HTP-Brentacortmeche.
…
24-06-2002
Mechen skiftes.
…
26-06-2002
Mechen skiftes.
Afsluttes.
Orienteres om tinnitus.
…
02-12-2005
Diagnose: DNA professionalis.
Tinnitus.
Pt. har problemer med det hø. øre. Han har stadigvæk sin tinnitus og har da også i visse situationer høreproblemer, men ikke så meget, at han er interesseret i HA-behandling.
Objektivt:
Otomik. bilat.: På hø. side er der en obturerende cerumenprop, som fjernes. Matte, men iøvrigt upåfaldende trommehinder.
Autiometri som tidligere.
Informeres om tinnitusbehandling, er ikke motiveret for HA-behandlign endnu. Anmeldes til Arbejdsskadestyrelse.
…
04-10-2007
Patienten har fået tilkendt erstatning med mén grad I-II.

Han er stadig ikke interesseret i HA behandling.
Klarer sig udmærket.
Af papirerne fremgår det, at han har skelnetab på 88/44 i støj."

I afgørelse af 18/9 2007 fra Arbejdsskadestyrelsen hedder det bl.a.:

"**Afgørelser og beslutninger**
Vi har anerkendt den anmeldt sygdom som arbejdsskade.
Du får 54.200 i godtgørelse for varigt mén (10 procent)
…
Sagens oplysninger
I anmeldelsen står, at du har været ansat ved B.T. som smed. I den forbindelse har du været udsat for bankestøj og maskinstøj.

Fra 1962-1966 var du ansat ved P. Maskinfabrik, fra 1967-1970 ved A. … Maskinfabrik. I disse to ansættelser havde du almindeligt smedearbejde. Fra 1970-1974 var du ansat ved B.I., hvor du havde smedearbejde, pladearbejde og arbejde med beholdere. Fra 1974-1978 var du ansat ved V.T. …, hvor du arbejdede med skæresliber og vinkelsliber. Fra 1978-1998 arbejdede du skiftevis 4 år ad gangen ved B.I. og V.T. med en jobbeskrivelse som ovenfor og med tilsvarende støjudsættelse.

I 1998 blev du selvstændig med ejendomsudlejning om beskæftigelse.

Der er stillet diagnosen DNA professionalis (støjbetinget hørenedsættelse). Audiogrammet viser et dip i hørelsen for begge ører, som er stejlest fra 2000 til 4000 hertz.

Det fremgår af konklusionen i speciallægeerklæringen, at du har et hørehandicap på 1, eventuelt 1-2, og et kommunikationshandicap på 1.

Du har siden 1998 arbejdet som selvstændig og er beskæftiget med boligudlejning.
…
Afgørelse.
Vi har anerkendt den anmeldte sygdom som arbejdsskade efter punkt A.1 i fortegnelsen over erhvervssygdomme. (Lov om arbejdsskadesikring § 7)
…
Begrundelse
Din erhvervsbetingede hørenedsættelse kan anerkendes som en erhvervsbetinget lidelse. Vi har lagt vægt på, at du i dit arbejde som smed har været relevant udsat for støj i perioden 1962- 1998. vi har desuden lagt vægt på, at der er stillet diagnosen DNA professionalis, og at audiogrammet viser et dip i hørelsen ved 4000 hertz
…
Varigt men
Afgørelse
Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er 10 procent. Det betyder, at du vil få udbetalt en godtgørelse for varigt. men på 54.200 kroner. (Lov om arbejdsskadesikring § 18, stk.. 1 og 2)
…
Begrundelse
Vi har fastsat dit varige mén efter vores vejledende urentabel. Efter tabellens punkt A.6.3 vurderes hørehandicap på i og kommunikationshandicap på 1 til 8 procent.

Du har hørehandicap på 1, eller eventuelt 1-2 og kommunikationshandicap på 1. Dine gener svarer ikke helt til punktet i méntabellen. Efter et skøn har vi fastsat dit mén til 10 procent.
…
Tab af erhvervsevne
Afgørelse
Din erhvervsevne er nedsat mindre end 15 procent. Det betyder, at du ikke kan få erstatning for tab af erhvervsevne efter lov om arbejdsskadesikring. (Lov om arbejdsskadesikring § 17, stk. 1).

…
Begrundelse
Du arbejder som selvstændig. Vi har derfor vurderet, at du ikke har et tab af erhvervsevne på 15 procent eller derover. I vurderingen er indgået, at høretab som regel ikke giver anledning til nedgang i indtægt."

Af en af overlæge B.W., Aa. Sygehus, til selskabet fremsendt skrivelse af 8/2 2008 fremgår:

"Jeg har ikke nogen egentlig journal for hr. K.

Han har været til audiologisk speciallægeerklæring den 11.03.06. Han har en dobbeltsidig støjbetinget hørenedsættelse.
Kopi af audiogram vedlægges."

Det fremgår af det vedlagte audiogram, at enstavelses-/talegenkendelseshørelsen er på cirka 15 % af det normale på begge ører.

Sagens akter blev forelagt selskabets lægekonsulent, som vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen. Som følge heraf afviste selskabet at yde forsikringsdækning. Indvendinger fra klageren og hans daværende advokat resulterede ikke i ændring af afgørelsen.

Sagen blev den 12/8 2008 indbragt for nævnet.

Klageren har nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at han er berettiget til forsikringsdækning på grund af sin høreskade.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i skrivelse af 10/9 2008 gjort følgende gældende:

" **Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:**

- Der foreligger ikke lægelig dokumentation for, at A.P.K.s erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager før 1. januar 2000, hvor han overgik til hvilende medlemskab. Der foreligger heller ikke lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen skulle være nedsat med mindst halvdelen efter 1. januar 2000.

- Retten til invalidesum indtræder, når forsikredes erhvervsevne efter forsikringens indtræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv, jf. § 8, stk. 1 i de dagældende forsikringsbetingelser (§ 6, stk.1 i de nugældende forsikringsbetingelser).

- Erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til forsikredes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering, jf. § 6, stk. 1 i de nugældende forsikringsbetingelser.

- I henhold til forsikringsbetingelserne gældende i 1999 og 2000 bedømtes erhvervsevnen af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes forhold efter lignende regler som i lovgivningen om sociale pensioner jf. dagældende forsikringsbetingelser § 8, stk. 2.

- Industriens Pension kunne som en yderligere betingelse for retten til invalidesum kræve, at det offentlige havde bevilliget førtidspension. jf. dagældende forsikringsbetingelser § 8, stk. 5.

- Aa. Kommune har oplyst, at der aldrig har været nogen social sag på A.P.K., hvortil kommer, at han efter sin udtrædelse af pensionsordningen har fungeret som selvstændig med ejendomsudlejning, efter at A.P.K. havde uddannet sig i boligkøb og boligudlejning mv. Dette mener vi understøtter, at A.P.K. ikke er berettiget til invalidesum efter de dagældende forsikringsbetingelser.

- Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre, jf. § 6, stk. 1 i de nugældende forsikringsbetingelser.

- Vi er opmærksomme på, at A.P.K. i sit arbejde som smed i perioden fra 1962 til 1998 har været udsat for støj, og at det er denne påvirkning, som har bevirket hørenedsættelsen. Imidlertid finder vi ikke, at denne påvirkning med efterfølgende hørenedsættelse kan sidestilles med, at A.P.K. havde et varigt erhvervsevnetab på mindst halvdelen inden 1. januar 2000, hvor han overgik til hvilende medlemskab.

- Vi skrev til A.P.K. den 22. april 1999 og igen den 28. december 1999 med tilbud om at fortsætte i pensionsordningen som selvbetaler. (Bilag ..). A.P.K. valgte ikke at tage imod disse tilbud, hvorfor han overgik til hvilende medlemskab den 1. januar 2000. Det er vores opfattelse, at vi behørigt har informeret A.P.K.om muligheden for at blive selvbetaler.

- Arbejdsskadestyrelsen har den 18. september 2007 truffet afgørelse om, at A.P.K. har et varigt men på 10 %. En mengrad på 10 % fastsat af Arbejdsskadestyrelsen er ikke ensbetydende med, at der er lægelig dokumentation for en varig nedsættelse af erhvervsevnen med mindst halvdelen i ethvert erhverv.

- I fald Ankenævnet vurderer, at der foreligger lægelig dokumentation for, at A.P.K. havde et erhvervsevnetab på mindst halvdelen i ethvert erhverv inden 1. januar 2000, hvor han overgik til hvilende medlemskab, gør vi subsidiært gældende, at A.P.K.s ret til invalidesum er forældet både efter den 2-årige og efter den i 5- årige forældelsesfrist jf. den tidligere FAL § 29 (Bilag ..). Dette begrundes med, at han først ansøgte om ydelser fra Industriens Pension i september 2007, hvilket er mere end 5 år efter, at et eventuelt krav forfaldt."

Hertil har klageren i skrivelse af 27/9 2008 til nævnet bemærket:

"Vedr. skrivelse af d.15/9-08 angående svarskrivelsen fra Industriens Pensionsforsikring fremgår der bla.:

1. Der er fremsendt 2. stk. skrivelser til undertegnede angående bidragsfridækning ved overgangen til hvilende medlem, der har tidligere været nævnt 1. stk. skrivelse til undertegnede. Ved overgangen blev jeg pr. tlf. stillet lovning om at ved evt. skader i min periode som medlem ville de skader naturligvis være dækket, hvis ikke denne garanti var stillet havde jeg taget en anden beslutning.
2. Der begrundes med at jeg ikke har taget imod tilbud om høreapparat på grund af min situation, jeg har i min vennekreds høreskadede der har modtaget høreapparat, deres oplevelser vil jeg helst undgå, bla. kan de ikke i selskaber deltage i den eller de samtaler der føres ved bordet dvs. de må kontakte kun de nærmeste ved bordet bla. Om jeg vil modtage denne hjælp om et høreapparat giver kan vel ikke stilles som afslag på forsikringsdækning.
3. Der er nu 2. gange blevet behandlet min skade ved samme læge, de indstillinger der er modtaget fra overlæge B.W., Aa. Sygehus har åbenbart ingen betydning, muligheden for at en 3. læge kunne behandle min skade kunne være et forslag, for god ordens skyld nævnes her at B.W. er ansat ved Aa. Sygehus.
4. Der nævnes i skrivelsen ikke nogen direkte oplysning om direkte afslag i bedømmelsen. Der henvises i deres begrundelser at ved overgangen til selvstændig understøtter det muligheden for at jeg ikke kan få tilkendt erstatning, hvis dette kan få betydning for erstatning er Industriens Pensionsforsikring ikke ansvarlige for deres medlemmer og bedømmelser som helhed.
5. Industriens Pensionsforsikring nævner at jeg har fået nedsat høre evne og dette må være det helt afgørende i bedømmelsen andre hentydninger an ikke at få dækning må være udenfor bedømmelse, jeg hører gerne deres svar på afgørelsen og har bemærket sagsbehandlingstiden.

Herefter har selskabet i skrivelse af 16/10 2008 til nævnet anført:

"Det fremsendte indeholder ikke nogen oplysninger, som giver os anledning til at ændre vores tidligere vurdering af sagen.

Vi fastholder derfor vores afslag på helbredsbetingede ydelser, da vi ikke finder, at der er lægelig dokumentation for, at A.P.K.s erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen, før han overgik til hvilende medlemskab den 1. januar 2000.

Ad punkt 1:
Vi bemærker, som oplyst i vores brev af 10. september 2008 til Ankenævnet, at vi den 22. april 1999 og den 28. december 1999 skrev til A.P.K. og orienterede om muligheden for at blive selvbetaler. A.P.K. tog ikke imod dette tilbud. (Bilag ..).

Vi kan også oplyse, at vi ikke har registreret nogen telefonsamtale med A.P.K., hvorefter vi skulle have stillet ham i udsigt, at hans skade var dækket af hans arbejdsmarkedspension inden 1. januar 2000, hvor han overgik til hvilende medlemskab. (Bilag ..).

Ad punkt 3:
Endvidere kan vi oplyse, at vi ikke finder, at det på nuværende tidspunkt er relevant at indhente yderligere lægelig dokumentation, idet A.P.K.s forsikringsdækninger ophørte den 1. januar 2000, hvor han overgik til hvilende medlemskab.

Vi henviser til vores svarskrift af 10. september 2008 til Ankenævnet, hvor vi fastholder afslag på udbetaling af helbredsbetingede ydelser, da vi ikke finder, at der er lægelig dokumentation for, at Anders Peter Kristensens erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen, før han overgik til hvilende medlemskab den 1. januar 2000."

Af de forud for klagerens overgang til hvilende medlemskab gældende forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

"**§ 6. Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse**
Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder, dog ikke udover den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi. Forsikringen fortsætter herefter som bidragsfri forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales.
…
§ 7. Invalidepension og bidragsfritagelse
Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidrags- fritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2
Hvis ansøgning om invalidepension og/eller bidragsfritagelse modtages mere end 6 måneder efter, at erhvervsevnen er nedsat med mindst 2/3 eller mere, indtræder retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse på det tidspunkt, da ansøgningen modtages i Industriens Pension.

Stk. 3
Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes forhold efter lignende regler som i lovgivningen om sociale pensioner.

Stk. 4
Det er en betingelse for retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse, at bidragsbetalingen er ophørt.

Stk. 5
Industriens Pension kan som en yderligere betingelse for retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse kræve, at det offentlige har bevilget mellemste eller højeste førtidspension.
…
§ 8. Invalidesum
Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med ½ eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2
Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes forhold efter lignende regler som i lovgivningen om sociale pensioner.

Stk. 3
Industriens Pension kan som en yderligere betingelse for retten til invalidesum kræve, at det offentlige har bevilget mindst forhøjet almindelig førtidspension."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke anledning til at kritisere, at klagerens forsikring pr. 1/1 2000 blev ændret til fripolice.

Nævnet finder det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen inden omskrivningen til fripolice, og nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

På den givne foranledning bemærker nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne heller ikke findes nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/1 2000.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Jacques Hermann

udskriften bekræftes

Henning Jønsson